

Dr. Natalija Mihelčič

Osnovna šola Stopiče

natalie.mihelcic@gmail.com

COBISS: 1.04

Območno tekmovanje iz znanja geografije

Regional Competition in Knowledge of Geography

Povzetek

Tekmovanja v znanju iz različnih predmetov v osnovni šoli so že stalnica, ki jo predmetni učitelji izvajajo(mo) že leta. Z njimi želimo spodbuditi tiste učence, ki v okviru svojega že razširjenega individualnega programa želijo dodatno poglobiti svoje znanje iz (geografske) tematike, prav tako pa je tekmovanje namenjeno tudi tistim, ki k tekmovanju želijo pristopiti iz osebnostih razlogov in ne zaradi prisile. Geografsko tekmovanje se izvaja na (skoraj) vseh osnovnih šolah, poteka pa tudi v srednjih šolah. Izvedba temelji na treh ravneh – šolski, regijski in državni. Priprave na geografsko tekmovanje so učiteljeva odločitev, največkrat pa potekajo v sklopu geografskega krožka.

Ključne besede: tekmovanje, geografija, krožek, priprava, izvedba.

Abstract

Competitions in the knowledge of various primary school subjects are a regular feature, which teachers of subjects have been holding for years. Such competitions are intended for encouraging students who wish to deepen their knowledge of the (geography) topic within the scope of their already extended individualised programme; the competition is also intended for those who wish to attend it for personal reasons and not because they have to. The geography competition is being held at (almost) every primary school and is also carried out at secondary schools. Its implementation is based on three levels – school, regional, and national. Preparations for the geography competition are up to the teacher; they are most often carried out within the geography club.

Key words: competition, geography, club, preparation, implementation.

Organizacija in izvedba geografskega tekmovanja

Letošnje, 20. tekmovanje v znanju geografije je potekalo na temo Kmetijstvo in njegov pomen. Tekmovalci so se v znanju iz geografije pomerili tako v teoriji kot tudi v praktičnem delu. Tekmovanje je za zahodni del šol v območni enoti Novo mesto ZRSŠ organizirala Osnovna šola Stopiče, kjer je bil izveden tudi terenski del.

Tekmovalci so najprej reševali teoretični del, nato pa je sledil terenski del. Ta je potekal v neposredni okolici osnovne šole. V uvodnem delu so tekmovalce in ostale deležnike pozdravili ravnateljica šole mag. Mateja Andrejčič, predstavnik ZRSŠ Anton Polšak in organizatorica tekmovanja. Za kratek kulturni program so

poskrbeli člani matičnega mladinskega pevskega zbora pod vodstvom mentorice Anke Koračin. Po končanem kulturnem programu je sledil pomemben del tekmovanja. Tekmovalci so bili seznanjeni z navodili in načinom poteka tekmovanja. Bili so razdeljeni v dve skupini po razredih, prav tako so bili določeni nadzorni učitelji. Osrednji del tekmovanja je bilo reševanje nalog teoretičnega tipa, ki sta mu sledila ogled terena in reševanje terenskih nalog.

Na tekmovanju je sodelovalo 38 učencev, ki so se pomerili v reševanju različnih nalog na letošnje temo. Pokazati so morali svoje znanje iz prebrane literature s šolske in regijske ravni, na terenu pa je bilo treba pokazati veščine opazovanja, orientacije in vrednotenja ter analiziranje, merjenje, pa tudi logične miselne procese.

Po končanem teoretičnem delu so se tekmovalci odpravili na teren, kjer so opazovali gospodarske (kmetijske) dejavnosti, poselitev, lego, gozdne in druge površine, kulturno dediščino, rečno mrežo, infrastrukturo ter procese v pokrajini. Pri reševanju nalog iz terenskega dela so tekmovalci morali pokazati znanja, kot so:

- poznavanje naravno- in družbenogeografskih značilnosti pokrajine,
- orientiranje v pokrajini,
- uporaba podatkov iz literature in primerjava z vidnim v pokrajini,
- geografske spretnosti in veščine.

In kakšni so bili rezultati regijskega geografskega tekmovanja?

Tekmovanja se je udeležilo 38 tekmovalcev s svojimi mentorji. Po končanem reševanju nalog terenskega dela je sledilo vrednotenje nalog ter vpisovanje rezultatov v strežnik DMFA.

Spodnja tabela prikazuje uradne rezultate tekmovalcev, razvrščenih po vrstnem redu glede

na skupno število doseženih točk (teoretični in terenski del). Zaradi varovanja osebnih podatkov imena in priimki tekmovalcev niso zapisani.

Sklep

Rezultati tekmovanja so bili za marsikoga presenetljivi, morda za nekatere tudi nekoliko nepričakovani, kajti tekmovalci so se dobro izkazali. Vrste in težavnost nalog so bile različne, saj smo le tako lahko preverili pripravljenost in znanje sodelujočih.

Najbolje rešene naloge so bile tiste, ki so od tekmovalcev zahtevale (zgolj) pomnjenje in procesiranje nekaterih podatkov, pri nekaterih nalogah pa je bila uspešnost prav tako visoka, predvsem pri nalogah, ki so od njih zahtevale splošna, že poznana dejstva. Prav tovrstno reševanje in trud sodelujočih dokazujeta, da je geografsko tekmovanje izziv za vse sodelujoče, prav posebno pa terensko delo, na katerega so bili nekateri dobro pripravljeni in so se izkazali kot dobri opazovalci.

Pri tem je treba poudariti, da geografsko tekmovanje ponuja številne možnosti za urjenje

Karta št. 1: Prikaz poti, po kateri so tekmovalci opazovali pokrajino (Podlaga: Google Earth; 2. 6. 2015)

Tekmovallec	Šola	Skupno število točk	Uvrstitev na državno
Tekmovallec 1	OŠ Stopiče	35	Da
Tekmovallec 2	OŠ Toneta Pavčka, Mirna Peč	35	Da
Tekmovallec 3	OŠ Šmihel	34	Da
Tekmovallec 4	OŠ Center	33	Da
Tekmovallec 5	OŠ Komandanta Staneta Dragatuš	33	Da
Tekmovallec 6	OŠ Grm	32	Da
Tekmovallec 7	OŠ Stopiče	32	Da
Tekmovallec 8	OŠ Toneta Pavčka, Mirna Peč	32	Da
Tekmovallec 9	OŠ Bršljin	31	Ne
Tekmovallec 10	OŠ Grm	31	Ne
Tekmovallec 11	OŠ Center	30	Ne
Tekmovallec 12	OŠ Toneta Pavčka, Mirna Peč	29	Ne
Tekmovallec 13	OŠ Brusnice	29	Ne
Tekmovallec 14	OŠ Otočec	28	Ne
Tekmovallec 15	OŠ Center	28	Ne
Tekmovallec 16	OŠ Dolenjske Toplice	28	Ne
Tekmovallec 17	OŠ Bršljin	28	Ne
Tekmovallec 18	OŠ Center	28	Ne
Tekmovallec 19	OŠ Loka, Črnomelj	28	Ne
Tekmovallec 20	OŠ Loka, Črnomelj	28	Ne
Tekmovallec 21	OŠ Prevole	27	Ne
Tekmovallec 21	OŠ Loka, Črnomelj	27	Ne
Tekmovallec 22	OŠ Brusnice	27	Ne
Tekmovallec 23	OŠ Podzemelj	27	Ne
Tekmovallec 24	OŠ Vavta vas	27	Ne
Tekmovallec 25	OŠ Loka, Črnomelj	26	Ne
Tekmovallec 26	OŠ Veliki Gaber	26	Ne
Tekmovallec 27	OŠ Šmarjeta	26	Ne
Tekmovallec 28	OŠ Mirana Jarca Črnomelj	25	Ne
Tekmovallec 29	OŠ Toneta Pavčka, Mirna Peč	25	Ne
Tekmovallec 30	OŠ Vavta vas	25	Ne
Tekmovallec 31	OŠ Veliki Gaber	25	Ne
Tekmovallec 32	OŠ Otočec	22	Ne
Tekmovallec 33	OŠ Center	21	Ne
Tekmovallec 34	OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert	20	Ne
Tekmovallec 35	OŠ Šentjernej	20	Ne
Tekmovallec 36	OŠ Prevole	20	Ne
Tekmovallec 37	OŠ Bršljin	20	Ne
Tekmovallec 38	OŠ Stari trg ob Kolpi	20	Ne

Tabela št. 1: Uradni rezultati tekmovalcev, razvrščenih po vrstnem redu glede na skupno število doseženih točk.

nekaterih veččin in sposobnosti, ki jih tekmovalci lahko uporabijo tudi v praktičnem življenju in v šoli. Vsekakor pa nakazuje in dokazuje, da tovrstna praksa izvedbe in načina tekmovanja velja za dobrodošlo, saj iz leta v leto prinaša boljše in nove izkušnje in znanja.

Viri

1. *Tekmovalna pola*; avtorica Natalija Mihelčič.
2. DMFA, *Strežnik tekmovanj*, 2. 6. 2015.
3. <http://url.sio.si/h9J> (2. 6. 2015).
4. Statistični urad RS, <http://www.stat.si/krajevnaimena/default.asp?txtlme=%8AENTJO%8AT&selNacin=celo&selTip=naselja&ID=3061> (27. 2. 2015).

Priloga: Tekmovalna pola

Osnovna šola Stopiče

Območno tekmovanje iz znanja geografije za osnovne šole 2014/2015

Datum: 10. 3. 2015

Skupaj točk (možno 20):

NALEPI ŠIFRO

Sklop C (terensko delo)

C1	C2	C3	C4	C5	SKUPAJ
4 točke	4 točke	4 točke	4 točke	4 točke	

SKLOP C1

1. Pri vsaki trditvi obkroži pravilen odgovor.

a) Območje terenskega dela velja za zapleten dinarskokraški svet.	DA	NE
b) Pomen kmetijstva na omenjenem območju ima relativno velik pomen za prebivalstvo območja.	DA	NE
c) Prevladujočo kamninsko podlago območja predstavljajo mezozojski apnenci, zato na tem območju najdemo rendzine in izprane kisle rjave prsti.	DA	NE
d) Manjši bližnji vodotok, ki se nahaja severno od območja terena, je Klamfer, ki ob velikem deževju poplavi nižinske predele.	DA	NE

4

SKLOP C2

2. Preberi spodnji nalogi, vezani na poznavanje območnega terena, ter odgovori na zastavljeni vprašanji.

- a) Poleg bivalnih objektov si po ogledu terena opazil/a poslopja/objekte, ki imajo določeno funkcijo. Zapiši, katere objekte, ki opravljajo sekundarno in terciarno funkcijo, si opazil/a.

Ime objekta

Ime dejavnosti/funkcija, ki jo opravlja

3

- b) Območje terena je pomembno tudi z arheološko-zgodovinskega vidika. V neposredni bližini se nahaja arheološko najdišče. Spodaj na črto zapiši ime arheološkega najdišča.

Ime najdišča oziroma lokacije: _____

1

SKLOP C3**OPAZOVALNI TOČKI 1 IN 2 – PRAŽARNA IN NEPOSREDNA OKOLICA ŠOLE****3. Na svoji poti od šole do druge opazovalne točke si opazil/a prikazani objekt.****Fotografija 1:** Lokalna cerkev

Foto: N. M., 2014

- a) Stopiška cerkev je od Osnovne šole Stopiče oddaljena okoli 300 metrov. Zapiši, v kateri smeri leži glede na opazovalno točko 1.

Smer cerkve glede na opazovalno točko: _____

	1
--	---

- b) Ugotovi in obkroži svetnico, kateri je lokalna cerkev posvečena.

1) Devica Marija, tolažnica žalostnih 2) sveta Marija Magdalena 3) sveta Andreja

	1
--	---

- c) Katera drevesna vrsta oziroma mogočno drevo stoji na župnijskem dvorišču pred enim izmed vhodov na vaško pokopališče (glej puščico)? Odgovor zapiši na spodnjo črto.

Ime drevesne vrste: _____

	1
--	---

4. Sprehodil/a si se mimo Osnovne šole Stopiče in njene bližnje okolice.

- a) Zapiši, katerega leta je bil dograjen prizidek osnovne šole. Odgovor zapiši na spodnjo črto.

Letnica izgradnje (prizidek šole): _____

	1
--	---

SKLOP C4**OPAZOVALNA TOČKA 3 – MED GOLIŠČEM IN ONIŠČEM, NA VERDUNU**

5. Na poti od prve do tretje opazovalne točke si opazoval/a pokrajino in njene sestavine. S pomočjo svojih zapisov, opazovanja in razmišljanja odgovori na spodnje vprašanje.

a) Na tvoji poti te je spremljalo versko znamenje. Obkroži črko pred pravilnim odgovorom, ki podaja, koliko verskih znamenj (kapelic) si opazil/a oziroma se nahaja na poti med prvo in tretjo opazovalno točko.

a) 2 b) 4 c) 3

d) 5 e) 7 f) 6

	1
--	---

6. Oglej si spodnjo fotografijo ter odgovori na vprašanja.

Fotografija 2: Del pokrajine na poti do tretje opazovalne točke

Foto: N. M., 2014

a) Kaj opozarja mimoidočega, da je pokrajina, mimo katere si se sprehodil/a, kulturno obdelana? Odgovora zapiši na spodnji črti.

	2
--	---

b) Na podlagi ugotovitev iz prejšnjega vprašanja in fotografskega prikaza zgoraj ugotovi in zapiši dejstvo, ki te opozarja na zmanjševanje obdelanosti kmetijskih površin. Odgovor zapiši na spodnjo črto.

	1
--	---

SKLOP C5

OPAZOVALNA TOČKA 4 – PRI VODOTOKU KLAMFER

7. Na spodnjo črto zapiši, kateri *gospodarski objekt* si opazil/a na poti od tretje do četrte opazovalne točke, ki opozarja na prisotnost kmetijske dejavnosti.

	1
--	---

8. Obkroži, v katero smer teče potok pod mostom.

- a) sever
- b) jug
- c) vzhod
- d) zahod

	1
--	---

9. Zapiši, kakšna raba tal *prevladuje* na prisojnih pobočjih hriba nad Šentjoštom, ki se nahaja severno od glavne ceste proti Šentjoštu.

	1
--	---

10. Pred teboj pri vodotoku se je nahajalo naselje Šentjošt, katerega površina meri 2300000 m². Oglej si spodnje podatke ter odgovori na vprašanje.

Leto	Število prebivalstva
2011	105
2012	101
2013	107
2014	104

Vir: <http://www.stat.si/krajevnaimena/default.asp?txtlme=%8AENTJO%8AT&selNacin=celo&selTip=naselja&ID=3061> (27. 2. 2015).

- a) Izračunaj in zapiši, koliko bo znašala gostota poselitve ob zadnjem letu popisa. Rezultat izrazi v številu prebivalstva na km².
